

บทปริทัศน์หนังสือ

“ประชาธิปไตยและกระแสนุรักษ์นิยมในเอเชียตะวันออก”

เทอดศักดิ์ ไปจันทิก

อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ชื่อหนังสือ:	“ประชาธิปไตยและกระแสนุรักษ์นิยมในเอเชียตะวันออก”
บรรณาธิการ:	ไชยวัฒน์ คำชู และนิธิ เนื่องจำนงค์
สำนักพิมพ์:	สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จำนวน:	383 หน้า
ราคา:	250 บาท
ISBN:	9789740337829

หนังสือเล่มนี้มีข้อเสนอสำคัญในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มั่นคงในเอเชียตะวันออกและอุดมการณ์ทางการเมืองที่มีลักษณะอนุรักษนิยม ซึ่งประเด็นหลังเป็นสิ่งที่ท้าทายประเด็นแรกอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาจากกระแสการเมืองแบบอนุรักษนิยมในยุโรป อย่างไรก็ตาม การศึกษาความสัมพันธ์ในประเด็นข้างต้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ยังมีงานไม่มากนัก จึงเป็นไปได้ว่าการเมืองแบบอนุรักษนิยมในเอเชียตะวันออกอาจแตกต่างออกไปจากยุโรปก็ได้ จึงเป็นปฐมเหตุของการศึกษาในหนังสือเล่ม

นี้ โดยภาพรวม หนังสือเล่มนี้ แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรก บทนำ ส่วนที่สอง แนวคิดและทฤษฎี ส่วนสุดท้าย กรณีศึกษา ในส่วนแรก เป็นการเกริ่นนำถึงที่มาของการศึกษาในลักษณะของการแสวงคำตอบถึงความสัมพันธ์ระหว่างกระแสการเมืองแบบอนุรักษนิยมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มั่นคงโดยเฉพาะญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ โดยมีสมมติฐานสำคัญคือ กระแสการเมืองดังกล่าวนั้นอาจส่งผลถึงความมั่นคงหรือที่ผู้เขียนใช้คำว่า “ทำให้ประชาธิปไตยเสื่อมความเข้มแข็ง” ในส่วนนี้มีประเด็นสำคัญๆ ได้แก่ การกล่าวถึงความหลากหลายในนิยามของคำว่า “อนุรักษนิยม” หรือ “ฝ่ายขวา” ซึ่งในยุโรปจำแนกได้สองกลุ่มความหมาย คือ กลุ่มความหมายแรก เป็นหมายถึงฝ่ายขวามีอุดมการณ์จากรากฐานของพรรคการเมือง (แนวอนุรักษนิยม) ส่วนกลุ่มความหมายที่สองหมายถึงฝ่ายขวาที่มีคำคุณศัพท์มาขยาย (เช่น ขวาทวีรุนแรง, ขวาทกขอบ, ประชานิยมปีกขวา) หมายถึง กลุ่มที่มีแนวคิดทางการเมืองแบบสุดโต่ง ทว่าในอื่นๆ อาจไม่ได้มีลักษณะอย่างเช่นในยุโรปก็ได้ ด้วยเหตุดังกล่าวการนำแนวคิดอนุรักษนิยมมาปรับใช้ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดในประเด็นนี้เป็นสำคัญ ประเด็นต่อมาในบทนำ คือ การให้นิยามของอนุรักษนิยม ประกอบไปด้วยนิยามของซามูเอล ฮันติงตัน (Samuel Huntington) แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ นิยามแบบอภิชนาธิปไตย นิยามแบบอิสระ และนิยามที่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือบริบททางประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ อนุรักษนิยม ยังนิยามได้ในลักษณะเชิงสัมพันธ์ คือ การมุ่งที่การรักษาสถานภาพเดิมทางเศรษฐกิจการเมือง ขณะที่ฝ่ายก้าวหน้ามุ่งที่การสร้างการเปลี่ยนแปลง อีกแนวทางหนึ่งคือ นิยามเชิงสัมบูรณ์ ที่เชื่อมโยงอนุรักษนิยมเข้ากับแนวคิดบางประการ เช่น อำนาจนิยม ชาตินิยม ประเพณีนิยม เป็นต้น ในประเด็นท้าย ผู้เขียนกล่าวถึงวิธีการศึกษากระแสอนุรักษนิยมและประชาธิปไตยในสองลักษณะ คือ สาเหตุการเกิดขึ้นของกระแสอนุรักษนิยม และผลกระทบของกระแสดังกล่าวที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายและประชาธิปไตย

ในส่วนที่สอง เป็นเนื้อหาที่ให้รายละเอียดเชิงทฤษฎี แบ่งเป็น 3 บท คือ บทแรก เหลียวหลัง แลหน้า กระบวนการประชาธิปไตย บทที่สอง บททวนปรากฏการณ์วาทะชาตินิยมผ่านความคิดของนิโคโล มาคิอาเวลลี และบทสุดท้าย กรัมซีกับแนวคิดการวิเคราะห์สถานการณ์: ว่าด้วยกระบวนการวิกฤตและสภาวะแบบซีซาร์ บทแรกเป็นการนำเสนอคุณลักษณะต่างๆ ของประชาธิปไตย ซึ่งผู้เขียนได้แบ่งเป็น 9 ประการ ที่สำคัญๆ เช่น ตัวชี้วัดความเป็นประชาธิปไตยขั้นต่ำ ที่อาศัยเชิงกระบวนการ อันได้แก่ หลักสิทธิเสรีภาพ การเลือกตั้งที่เสรีบริสุทธิ์ ยุติธรรม และการบริหารที่ยึดหลักนิติรัฐ กระบวนการของประชาธิปไตยที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงแบบเป็นเส้นตรงเสมอไป อาจเสื่อมถอยหรือเข้มแข็งในบางช่วงเวลา ประชาธิปไตยไม่ใช่สิ่งที่จะแก้ไข้ปัญหาของประเทศได้ทุกอย่าง ทว่าเมื่อเปรียบเทียบกับระบอบการปกครองในระบอบอื่นๆ มีข้อดีมากกว่า และประเด็นสุดท้ายที่ว่า ประชาธิปไตยเป็นกระบวนการที่ไม่มีที่สิ้นสุด ไม่ใช่เป้าหมาย แต่เป็นกติกาเดียวของการจัดการความขัดแย้งทางการเมือง ในบทที่ 2 ผู้เขียนนำเสนอทางเลือกของกระบวนการสร้างประชาธิปไตยในวิธีการจัดการกับอำนาจนิยม โดยอาศัยงานของนักปรัชญาแห่ง “นวสมัย” นามนิโคโล มาคิอาเวลลี เป็นต้นแบบ กล่าวโดยรวม บทนี้นำเสนอได้อย่างน่าสนใจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันที่การเมืองแบบ “ประชานิยมฝ่ายขวา” ได้เข้ามาเกาะกุมพื้นที่ทางการเมืองของหลาย

ประเทศทั้งในยุโรปและเอเชีย และมีข้อเสนอที่ว่าประชาธิปไตยที่คำนึงถึงเฉพาะการได้มาซึ่งผู้นำผ่านกระบวนการเลือกตั้ง โดยปราศจากพิจารณาจากเงื่อนไขสำคัญด้านอื่น นำมาซึ่งผู้นำที่คล้ายกับ “เจ้าผู้ปกครอง” ในงานของ มาคิอาเวลลี ซึ่งมีนักวิชาการตีความงานของเขาว่า อาจเป็นทั้ง “คัมภีร์” สำหรับผู้ปกครองแบบเผด็จการ และ ตีแผ่ลักษณะเผด็จการให้สาธารณชนโดยทั่วไปได้รับรู้ ผู้เขียนใช้คำว่า “เจ้าผู้ปกครองประชาชน” เพื่อเรียกลักษณะ ผู้นำแบบอำนาจนิยมในการปกครองแบบเสรี ที่โจมตีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม และ “เอาใจ” ขนชั้นล่างด้วยคำขวัญปลุกใจ เช่น ประชาชนผู้ถูกกลืน, รัฐบาลที่ไม่ทำเพื่อประโยชน์ของชนชั้นสูง เป็นต้น ดังนั้น จะเป็นไปได้หรือไม่ ว่าระบอบการปกครองในลักษณะเช่นนี้อาจดำรงได้อยู่ในปัจจุบัน ทว่าผู้เขียนได้ทิ้งท้ายในบทความว่า ต้องคำนึง ด้วยว่า พิจารณางานของมาคิอาเวลลีในลักษณะใด ซึ่งหากมองว่ามาคิอาเวลลี คือผู้ “ปกปิดเลือกเจ้าผู้ปกครอง” แล้ว มิพักจะต้องพิจารณาความเป็น “เจ้าผู้ปกครองประชาชน” อีกต่อไป

บทสุดท้ายของส่วนที่ว่าด้วยทฤษฎี เป็นการกล่าวถึง กระแสนุรักษ์นิยมในปัจจุบัน กับการ “วิเคราะห์สถานการณ์” ในทางทฤษฎีของนักคิดแนวมาร์กซิสต์อย่างอันโตนิโอ กรัมสกี โดยผู้เขียนได้ขยายความว่า หากจะแสวงหาวิธีการในการคลี่คลายสถานการณ์ทางการเมือง จำต้องเข้าใจลักษณะแรกคือ การวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีทั้งสถานการณ์เฉพาะ (สถานการณ์ที่เกิดขึ้นชั่วคราว) และสถานการณ์เชิงโครงสร้าง ที่มีลักษณะยาวนานกว่า ลักษณะที่สอง คือ ความเข้าใจกับกลุ่มพลังต่างๆ ในสังคมที่กรัมสกีเรียกว่า “โมเมนต์” โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มพลังทางการเมือง เนื่องจากมีความสำคัญที่สุดในฐานะการ “ครองอำนาจนำ” ดังนั้น การทำความเข้าใจกระแสนุรักษ์นิยมในแต่ละประเทศ ต้องเข้าใจว่าเป็นโมเมนต์ในระดับใด หากเป็นโมเมนต์แบบกลุ่มพลังทางการเมืองแบบที่สาม ที่เรียกว่า ระดับการครองอำนาจนำ ย่อมกลายเป็นการต่อสู้ระหว่างชนชั้นของมวลชน และหัวข้อสุดท้ายที่อาจนำมาพิจารณากระแสนุรักษ์นิยมคือ สิ่งที่กรัมสกีเรียกว่า “วิกฤตการณ์เชิงโครงสร้าง” อันเกิดจากพลวัตของระบบทุนนิยมที่มีมาอย่างยาวนาน มีลักษณะสำคัญคือ “พลังเดิมๆ ในสังคมกำลังสลายไป ทว่าพลังใหม่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้” นำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมใหม่ อันเป็นสิ่งเชื่อมโยงวิถีการผลิต การใช้ชีวิตและการมองโลกของผู้คน หรืออาจนำไปสู่สิ่งที่เรียกว่า “สภาวะแบบซีซาร์” อันเกิดจากการต่อสู้ระหว่างฝ่ายก้าวหน้าและฝ่ายอนุรักษนิยม ทว่าเมื่อที่สามารถก้าวสู่อำนาจได้ในลักษณะเป็นผู้นำที่มีบุคลิกยิ่งใหญ่ อย่างไรก็ตาม สภาวะซีซาร์ดังกล่าว มิได้มีเฉพาะลักษณะการเป็นผู้นำแบบวีรบุรุษเท่านั้น แต่อาจเป็นซีซาร์แบบอนุรักษนิยม หรือซีซาร์แบบก้าวหน้าก็ได้ อนึ่งผู้เขียนมองว่า สภาวะซีซาร์แบบอนุรักษนิยมนั้นอันตรายต่อการพัฒนาทางการเมือง เนื่องจากการใช้กำลังทหารเข้าจัดการ ส่งผลให้กลุ่มพลังทางสังคมต้องชะงักงันในกระบวนการเรียนรู้ทางการเมือง

ส่วนที่สาม อันเป็นส่วนสุดท้ายของหนังสือเล่มนี้ เป็นกรณีศึกษากระแสนุรักษ์นิยมในเอเชียตะวันออก แบ่งการศึกษาเป็น 2 ประเทศ คือ เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ทั้งนี้ กระแสนุรักษ์นิยมกำลังท้าทายประชาธิปไตยที่มั่นคงของทั้งสองประเทศ ผู้เขียนแบ่งการศึกษาเป็นประเทศละ 2 บท ใน 2 บทแรก กล่าวถึงความกระแสนุรักษ์นิยมในประเทศเกาหลีใต้ภายใต้การนำของอดีตประธานาธิบดีหยุง ปักคินฮยเอ ทั้งนี้ ในเกาหลีใต้ มีจุดเปลี่ยนผ่านไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยนับตั้งแต่ปี 1987 และประชาธิปไตยได้ค่อยๆ “หยั่งรากลึก” กระทั่งมี

ความมั่นคง ทว่าก่อนหน้าที่ปึก จะดำรงตำแหน่งในปี 2013 อดีตประธานาธิบดีก่อนหน้านั้นคือ อิมย็องบัก จากพรรคการเมืองเดียวกัน อันเป็นพรรคที่ยึดอุดมการณ์แบบอนุรักษนิยม คือ การเป็นมิตรกับสหรัฐฯ และต่อต้านเกาหลีเหนือ ครองอำนาจ ทั้งนี้ ในบทความแรก นำเสนอความขัดแย้งของการเมืองภายในเกาหลีใต้ในลักษณะ “สองโคริยาประชาธิปไตย” ซึ่งผู้เขียนอธิบายว่าเป็นลักษณะของความขัดแย้งที่ทับซ้อนกันในสามลักษณะ คือ การแบ่งแยกระหว่างประชาธิปไตยกับอำนาจนิยม การแบ่งแยกระหว่างความยุติธรรมกับการพัฒนา และการแบ่งแยกระหว่างแนวคิดรวมชาติแบบประชานิยมกับอนุรักษนิยม นอกจากนี้ ยังมีลักษณะการแบ่งแยกแบบภูมิภาคนิยมและความขัดแย้งระหว่างอุดมการณ์ก้าวหน้าและอนุรักษนิยม สิ่งที่น่าสนใจในบทความแรก คือ การพยายามอธิบายว่า กระแสนุรักษนิยมในเกาหลีใต้ที่แผ่ไปด้วยบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมของอดีตประธานาธิบดีปึกคินฮเย ไม่สามารถบ่อนเซาะทำลาย ความมั่นคงของประชาธิปไตยในประเทศนี้ไปได้ เนื่องจากกระแส “ตีกลับ” จากปัญหาพฤติกรรมอันอื้อฉาวของอดีตประธานาธิบดีปึก เช่น การปล่อยให้เพื่อนสนิท เข้ามาแทรกแซงการบริหารงานกระทั่งนำไปสู่การคอร์รัปชัน การกดขี่สื่อมวลชนฝั่งตรงข้ามรัฐบาล หรือความไม่ใส่ใจในกรณีเรือเชวอลลัมในปี 2014 นำมาซึ่งผู้เสียชีวิตที่ส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนชั้นมัธยมกว่า 300 คน เป็นต้น

บทความแรกในกรณีเกาหลีใต้ ได้ชี้ชวนให้ผู้อ่าน ได้พิจารณาถึงบททดสอบในความมั่นคงของประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ผ่านการสร้างสถาบันทางการเมืองที่ไม่เป็นทางการอย่างสื่อมวลชนและภาคประชาสังคม ซึ่งร่วมแรงร่วมใจกันกระทั่งสร้างแรงกดดันมหาศาลแก่สถาบันทางการเมืองอย่างรัฐสภา และศาลรัฐธรรมนูญในการดำเนินคดีกับอดีตประธานาธิบดีหญิงคนดังกล่าวนี้ อย่างไรก็ดี ขบวนการภาคประชาสังคมและสื่อมวลชนในเกาหลีใต้ มิได้เพิ่ง “ขยับตัว” ในสมัยของปึกคินฮเย ทว่าเริ่มก่อตัวเป็นแรงผลักดันสำคัญ ตั้งแต่ในปี 2002 ในการประท้วง “ดวงเทียนจรัสแสง” กรณีเด็กนักเรียนชาวเกาหลีใต้ถูกรถถังทหารสหรัฐฯ เหยียบกระแทงเสียชีวิต ต่อเนื่องมาถึงปี 2008 ในการประท้วงต่อต้านการนำเข้าเนื้อวัวจากสหรัฐฯ และล่าสุดคือ การประท้วงเพื่อขับไล่อดีตประธานาธิบดีหญิงปึกคินฮเย อันกล่าวได้ว่า ในภาพรวมไม่มีการใช้ความรุนแรงในการชุมนุม แม้ว่าจะมีกลุ่มต่อต้านการประท้วงอันเป็นกลุ่มที่เป็นฝ่ายสนับสนุนอดีตประธานาธิบดีปึกก็ตาม ส่วนบทความที่สองนั้น เป็นการปรับใช้ทฤษฎีประชาธิปไตย โดยเฉพาะประชาธิปไตยที่มั่นคงกับกรณีของเกาหลีใต้ในเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงอดีตประธานาธิบดีปึก ในช่วงปี 2016-2017 ผู้เขียนได้ยกเหตุการณ์สำคัญที่เป็นมูลเหตุให้อดีตผู้นำคนดังกล่าวถูกชุมนุมขับไล่ ซึ่งคล้ายกับบทความแรก และมีข้อสรุปว่า บททดสอบความมั่นคงของประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ครั้งนี้ เป็นข้อพิสูจน์ได้ว่าประชาธิปไตยได้ลงหลักปักฐาน ตั้งมั่นในประเทศนี้อย่างมั่นคง บทบาทของสื่อมวลชน ภาคประชาสังคม และองค์กรทางการเมืองเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างสถาบันทางการเมืองได้อย่างน่าชื่นชม และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยมีวิธีการดำเนินการถอดถอนประธานาธิบดีปึก เป็นไปตามกติกาที่มีกฎหมายระบุไว้ ทำให้ลักษณะการเมืองของเกาหลีใต้นั้นยึดหลักประชาธิปไตยเป็น “กติกาเดียวในสังคม” (the only game in town)

สำหรับในสองบทสุดท้าย เป็นกรณีศึกษาของประเทศญี่ปุ่น ผู้เขียนนำเสนอกระแสอนุรักษนิยมผ่านการครองอำนาจรัฐบาลของพรรคเสรีประชาธิปไตย หรือ LDP (Liberal Democratic Party) ภายใต้การนำของ

นายกรัฐมนตรีชินโซ อาเบะ โดยทั้งสองบทความพยายามชี้ให้เห็นถึงความพยายามในการปรับเปลี่ยนรัฐธรรมนูญมาตรา 9 ซึ่งมีบทบัญญัติไม่ทำให้สามารถส่งกองกำลังไปปฏิบัติการยังต่างประเทศได้ อันเป็นผลพวงมาจากความพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่ 2 บทบัญญัติในมาตราดังกล่าว จึงเปรียบเสมือนการสร้างสันติภาพให้กับประเทศตลอดจนหันเหทิศทางการพัฒนาที่มุ่งต่อระบบเศรษฐกิจเป็นหลักตลอดช่วงสงครามเย็น อย่างไรก็ตาม ภายใต้สภาวะการณ์ใหม่ในโลกยุคหลังสงครามเย็น ที่ญี่ปุ่นจำเป็นต้องดำเนินนโยบายต่างประเทศผูกกับพันธมิตรอย่างสหรัฐฯ มากยิ่งขึ้น ดังนั้น การปรับเปลี่ยนท่าทีในนโยบายต่างประเทศที่สำคัญ คือ การออกพระราชบัญญัติความร่วมมือกับปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ ในปี 1992 อันเป็นผลมาจากการถูกกดดันจากพันธมิตรสำคัญคือ สหรัฐฯ ในสงครามอ่าวเปอร์เซีย ในกรณีญี่ปุ่นอ้างข้อความตามรัฐธรรมนูญมาตรา 9 ไม่ส่งกองกำลังไป ในสงครามดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นว่า พรรคเคโม ในฐานะพรรคฝ่ายค้านขนาดกลาง มีบทบาทสำคัญในการร่วมมือกับพรรครัฐบาล (แอลดีพี) ในการผ่านร่างกฎหมายฉบับดังกล่าว โดยเป็นการปรับเปลี่ยนอุดมการณ์ของพรรคที่มองว่าสันติภาพที่ประเทศจะได้นั้น จำเป็นต้องให้ประเทศอื่นมีสันติภาพไปด้วย ในบทความสุดท้าย ผู้เขียนชี้ให้เห็นบทบาทของตัวแสดงสำคัญ อย่างนายกรัฐมนตรีอาเบะ ที่เป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา 9 และเป็น “หัวเรี่ยวหัวแรง” สำคัญในการออกกฎหมายในลักษณะท้าทายต่อหลักการประชาธิปไตย อันได้แก่ กฎหมายความลับที่ถูกกำหนดเป็นพิเศษ และกฎหมายความมั่นคง กล่าวคือ กฎหมายฉบับแรกเป็นการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลของประชาชนและสื่อมวลชน มีบทลงโทษรุนแรง ส่วนกฎหมายฉบับต่อมาเป็นการตีความรัฐธรรมนูญมาตรา 9 ที่ไม่ให้ญี่ปุ่นมีกองทัพและทำสงคราม นำมาซึ่งภาวะสันติภาพอันงดงามที่ว่าอาเบะได้ย้ำว่า ไม่มีประเทศใดจะมีสันติภาพแต่เพียงลำพัง และกฎหมายเดิมล้าสมัย ด้วยเหตุดังกล่าว ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ญี่ปุ่นสามารถส่งกองกำลังของตนไปปฏิบัติการยังต่างประเทศในลักษณะเพื่อพิทักษ์รักษาสันติภาพได้

ในบทความชิ้นสุดท้ายนี้ ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นถึงลักษณะสำคัญของตัวแสดงทางการเมืองที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายต่างประเทศของญี่ปุ่น ซึ่งมีนัยต่อความมั่นคงของระบอบประชาธิปไตย ในแง่ที่การกระทำดังกล่าวเป็นการลดทอนเสรีภาพอันพึงมีของประชาชน การออกกฎหมายจากฝ่ายรัฐบาลที่กระทำอย่างรวดเร็ว และการตีความที่อาจขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ความมั่นคงของประชาธิปไตยในญี่ปุ่นภายใต้กระแสอนุรักษ์นิยม มีตัวแสดงสำคัญอยู่ที่ตัวนายกรัฐมนตรี หาได้อยู่ที่โครงสร้างของระบบพรรคการเมืองไม่ เนื่องจากจะเห็นได้ว่า ระบบพรรคการเมืองในญี่ปุ่นเป็นแบบพรรคเด่นพรรคเดียว โดยมีพรรคเสรีประชาธิปไตยผูกขาดการเป็นรัฐบาลแทบทุกสมัย นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าในหนังสือส่วนสุดท้ายประชาธิปไตยในทั้งสองประเทศมีความแตกต่างกันในแง่ที่ว่า ขณะที่เกาหลีใต้ผ่านบททดสอบความมั่นคงของประชาธิปไตย แต่ญี่ปุ่นความมั่นคงดังกล่าวกำลังถดถอย

กล่าวโดยสรุป คุณูปการของหนังสือเล่มนี้ คือความพยายามในการอธิบายทฤษฎีประชาธิปไตย ผ่านทั้งทฤษฎีและกรณีศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะการณ์ปัจจุบัน ที่มีงานบางชิ้นแสดงให้เห็นว่าประชาธิปไตยมีความถดถอย ซึ่งกระแสอนุรักษ์นิยมอาจเป็นสาเหตุสำคัญในภาวะการณ์ดังกล่าว นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึง

บทบาทของภาคประชาชนในการเป็นตัวแสดงที่สำคัญของประชาธิปไตยที่มั่นคงโดยเฉพาะในกรณีของเกาหลีใต้ และความท้าทายสำคัญของตัวแสดงที่เป็นชนชั้นนำในญี่ปุ่น ซึ่งทำให้เราตระหนักได้ว่า คุณค่าในความเป็นสากลของประชาธิปไตยนั้นดำรงอยู่จริง ไม่ใช่เป็นการอวดอ้างเกินเลยไปแต่ประการใด และทำให้ฉุกละหุกถึงสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศของเราที่ "เปลี่ยนแต่ยังไม่ผ่าน" ไปสู่ประชาธิปไตย